

A'ij tì tira'uyú'uxaca'a í San Pablo a'ímej í mej Tesalónica a'uchéjme'ecaa, í tì seiij

A'í mu huá'ateujte'e í mej Tesalónica e'etiuúse'iri

¹ Inee Pablo, ajta a'íjna i Silvano, ajta a'íjna i Timoteo, ayée tu tejá'amuayu'use'e mú'ejmi mi sej Tesalónica é'eche, sej seajta tiújse'iri í Dios jemi, seajta jemin í tavástara'a, a'íjna í Jesús tì ajta i'i Cirístu'u. Ayee tu tì'ijxe'eve'e tì Dios rí'i tejamuáacha'lín, tì ajta rí'i amuáaruuren a'amua tzajta'a sej si rí'i ru'ihuaamua'a xá'ara'ani.

*Jíme'en í mej jín hua'utájuyete mej mi
té'antzaahuate'en a'íme í mej Tesalónica é'eche*

²⁻³ Ja'anáj tì na'a tu rí'i tiraatá'aca í Dios jemi mú'ejmi jíme'e. Ja'anáj tì na'a tej huavii í Dios, teajta tu rá'ixaate'e mú'ejmi jíme'e, a'iné mú'een xu jeíhua tì'imuari'e se'íjna jíme'e sej rá'astijre'e se'íjna í tavástara'a. Seajta siyen che'atá sena'a jeíhua tì'imuari'e se'íjna jíme'e sej raxí'eve'e sej hua'utétaire'en í seica í mej é'eseijre'e í Dios jemi. Seajta mú'een, caxu ja'anáj raatéxieehuataca'a í sej rachú'eve'e í tavástara'a a'íjna í Jesús tì ajta i'i Cirístu'u tì'ij a'íin amua'irájtuaani, a'u sej yé'ejpuaijtzcica'a.

⁴ Ayee nu tejá'amua'ixaate'e mi sej ta'ihuaamua'a. Tu'uri ramua'aree tì Dios já'amuaxe'eve'e, ajta a'íí pu amua'avé'ehuauxi.

⁵ Ayee tu een jín ramua'aree a'iné tetí'ij tiyen

tejamuá'ixaa í niuucari jíme'e tí jíme'en raxa í Dios, caxu ché'e sena'a ráanamuajri'i sino a'íj xu jín muári'erí'ire'ara'an í xiéjnu'ucare'ara'an í Dios, a'íj xu jín temua'a naa yaú'itiée xa'araa í ru tzajta'a. A'íj xu seajta jín rú'umua'areereca'a tí ayén ti'ayajna a'íjna í niuucari. Mú'een xu seajta siyen taseíjraca'a tí'itén tej teitejra'an pu'eene'e, teajta tiyen tí'ivaire'eca'a mú'ejmi jíme'e. Ayee tu huaríj mú'ejmi jemi sej si ráamua'aree a'ij tí tiraavíjte'e í tavástara'a jemi.

⁶ Seajta mú'een á'iyen xu siyen che'atá sena'a huaríj tetíj iteen, ajta tíj a'íin huaríj í tavástara'a, a'iné jeíhua xu rajpuaijtzcica'a. Capu amín a'ij. Seuche'e xu huataújtemua'ave, a'iné a'íin xiéjnu'ucare'ara'an í Dios, a'íí pu ca'aníjrala'muuaatá'a í a'amua tzajta'a. ⁷ A'íj mú jín, naími'i a'íime í mej e'etiújse'iri, a'achú mej mena'a pua'amé í mej me'uun é'eme'ecan u Macedonia, majta í mej me'uun é'eme'ecan u Acaya, a'íí mú rí'i tejá'amuaseij mú'ejmi a'ij sej ríci. ⁸ Capu a'úu na'a á'anamuajre'e mú'ejmi jemi í niuucari tí jíme'en raxa í tavástara'a, sino nainjapua pu namuajre'e a'íjna jíme'e sej seri rá'astijre'e í Dios. A'íj pu jín caí ché'e ruxe'eve'e tej tí'ití huataxáj te'íjna jíme'e.

⁹ Gee xaa ne'u, seica mú tí'ita'ixaate'e a'ij tej title'utéjhuii tej tiu'umuári'en a'amua tzajta'a. Seajta nu'u, setíjíj rá'antzaahua í Dios, seajta nu'u huaja'uhuá'axí se'ímej í mej caí Dioosi pú'een. Xu'uri nu'u ravaire'e se'íjna tí i'i Dios tzáahuati'ira'a jíme'e, tí ajta ruuri russén jíme'e. ¹⁰ Xu'uri nu'u íjii rachú'eve'e se'íjna tí yaujra'an pú'een í Dios tí a'íin ajtahua'a u e'icáanen u ta

japua, a'íjna Dios ti raatarujte huá'a tzajta'a í mi'ichite. A'ii pu a'íin pú'een í Jesús. A'í pu tu'irátuaasin tí'ij caí puaíjtzi táaci'iti ti Dios hua'utá'asin a'ímej í mej yen chaanaca japua huachéjme.

2

A'ij ti teja'umuáriej a'íjna í Pablo huá'a jemi

¹ Seajta mú'een, ne'ihuaamua'a, temua'a xu ramua'aree ti naa titáavaí tetf'íj amuáamuaareca'a.

² Amuacaií mú xaa a'ij pua'a táaruu a'íme í mej Filipos é'eche. Jéihua tu rajpuaítzica'a te'lújna. Xu'uri ramua'aree ti ayén ti'ayajna. Capu amín a'ij. A'iné Dios pu ca'aníjra'a taatá'a, a'íj tu jín teuj á'ataca'anejca'a tej tiyen tejámuaatá'ixaate'en í niuucari ti jín Dios amua'irátuaasin. Jéihua mú taatamuári'eriste xaa ne'u.

³ Catu te'lújna jín autéjhuii tej tiyen tejámuaatá'ixaate'en hua'itzi jíme'e, sino teen tu tiyen ámuuatá'ixaate te'lújna jíme'e tej jéiyecan jín tí'ixaxa'a. Catu teajta tí'itese'e tej amuaacuanamuan.

⁴ Mi teajta iteen, ayée tu tejá'amua'ixaate'e a'iné ayée pu tira'aránajcheca'a í Dios ti a'íjna jín ta'antíhuau tej ti amuá'ixaate'en í niuucari ti Dios jín amua'irátuaasin. Catu tiyen tí'itese'e tej rí'i tihua'utá'an í teite, sino tej rí'i tiraatá'an í Dios ti tirú'umua'aree a'ij tej te'á'uhuátamua'atzí í tatza-jta'a.

⁵ Xu'uri ramua'aree tej caí ja'anáj tiyen tejámuaatá'ixaa tena'a te'lújna jíme'e í niuucari ti naa á'amuanamuajriste'e. Catu teajta tiyen

taseíjrataca'a tej ti'itij ancuré'an. Dios pu rú'umua'aree tej tiyen ríci tzáhuati'ira'a jime'e.

6 Catu ja'anáj tiyen rahuauhuau mú'ejmi jemi sej rí'i titaatá'an. Catu teajta tiyen rahuauhuau seica jemi. Rí'iríistaca pu tej tiyen tejamuaatal'ijte'enche'e ca'anéeri jime'e a'l'ína jime'e tí Ciríistu'u ta'antíhuau. **7** Mi teajta iteen, catu tiyen huaríj, sino rí'i tu ti'itítacha'íica'a mú'ejmi jemi. Ayee tu che'atá tena'a rí'i tejamuájcha'íica'a tíj a'l'ín í hua'anáànaj í tí'iríi rí'i tihuájcha'íi.

8 Jé'ecan tu á'amuaxe'eve'eca'a. A'l'íj pu jín, ayén ta'aránajcheca'a tej tiyen tejámuaatá'ixaate'en í niuucari tí Dios jín amua'irátuaasin. Teajta tiyen á'ataca'anejca'a tej tejamuaatá'an nain tíj tena'a tej tí'ijcha'íica'a, ayée tu teajta á'ataca'anejca'a tej huácui'ini mú'ejmi jetze me'ecan. Ayee tu tí'imua'atzejca'a a'iné jé'ecan tu á'ataca'ane mú'ejmi jemi. **9** Tij secaí seuj ramua'aree, ta'ihuaamua'a, tej jeíhua tiu'umuáriej, teajta tej rajpuái jtzcica'a.

Jee xaa, tetiu'umuáriej tújca'ari tzajta'a, teajta tíca'ari tzajta'a tej tí caíja'atí huatamuári'eriste'en tej amuaatá'ixaate'en í niuucari jime'e tí jín Dios amua'irátuaasin.

10 Mú'een xu taaseíj a'ij tej ti'itítacha'íica'a mú'ejmi jemi, mí sej té'atzaahuate'e. Nain tu jín tiyen huaríj a'ij tí tiraavíjt'e í Dios jemi. Catu ja'anáj ja'atí a'ij pua'a huáruu. Catu teajta tí'itij jín auteájturaa. Dios pu ajta ramua'aree tí ayén ti'ayajna. **11** Mú'een xu ramua'aree a'ij tej rí'i ti'itítacha'íica'a mú'ejmi jemi naíjmi'ica a'achú sej pua'amé. Ayee tu che'atá tena'a tejamuá'itiíiri'i

seij teajta seij tij tihuá'itiili í hua'atáàta a'imej í til'irii.

12 A'ij tu jin, ca'aníjra'a amuaatá'a sej si siyen rí'i titetiújcha'ii a'ij ti tiraavíje'e í Dios jemi. Tea-jta tiyen huaríj sej si huateújca'anen í ru tzajta'a. Jé'ecan tu á'amuajee sej si siyen huárini a'ij ti tiraavíje'e í Dios jemi, a'iné a'ii pu a'íin pú'een í ti á'amuajee sej si se'uun e'ará'asti a'u ti a'íin tejé'ajita í Dios, sej si seajta se'uun ye'encuré'an í sej jin naa seíre'e xá'aju'un tij na'a rusén jíme'e.

13 Ten tu xaa tejamuá'ixaa í niuucari ti jíme'en raxa í Dios. Seajta mú'een, setí'ij ráanamuajri'i, caxu se'íjna jetze ra'ancuré'a í mej ché'e mena'a tí'ixaxa'a í teteca sino ayée xu tiyaúchueere'e ti Dios jetze me'ecan í niuucari. Jee xaa ne'u, a'ij pu jetze me'ecan, ajta a'íi pu rí'i á'amuaruuren í a'amua tzajta'a, mi sej té'atzaahuate'e. A'ij tu jin ja'anáj ti na'a tu tí'ijteujtzi'ire'e í Dios jemi te'íjna jíme'e sej siyen ra'ancuré'a í niuucari.

14 Seajta mú'een, ta'ihuaamua'a, ayée xu huaríj, cu xiee sej huá'ijchueca'a a'imej í mej Judea a'uchéjme, í mej majta e'etíújse'iri teyujta'a mej mi raateánajche í Dios, a'iné a'íi mú majta ajtéme'ecan í Cirílistu'u jetze. Ayee xu che'atá sena'a tira-jpuaíjtzica'a a'imej jemi í ruxí'ej teíte a'ij mej tira-jpuaíjtzica'a a'íime í mej Judea é'eme'ecan.

15 Majta a'íme í seica, í mej caí té'atzaahuate'eca'a, a'íi mú raajé'ica í tavástara'a ti ajta i'i Jesús. Majta huá'ucuii a'imej í mej Dios jetze me'ecan tí'ixaxa'ata'a. Majta taatamuári itejmi. A'ij mú pua'a tiraatá'aca í Dios jemi. Majta mú huájcha'ire'e naíjmi'ica í teíte í mej yen chaanaca japua huachéjme.

¹⁶ Ayee mú een jín miyen rici mej mi tá'ijmíijra
tej ti caí ché'e hua'utá'ixaate'en í niuucari ti Dios
jetze me'ecan a'ímej í mej Israél jetze ajtéme'ecan.
Camu a'atzu raxf'eve'e ti Dios hua'irájtuaani í
hua'axí'ej teite. Ayee mú me'líjna jín huarín,
a'íí mú raamuá'itín ti Dios puaíjtzi hua'utá'an
tíj na'a rusén jíme'e a'íjna jíme'e mej jeíhua
huápi'ií auteájturaa jemin í Dios. Pu'uri xaa a'ájna
teja'uré'enejsin ti Dios puaíjtzi hua'utá'asin.

*Pablo pu ayén tí'ijxe'eve'e tí ajtahua'a
huá'umuaare*

¹⁷ Ayee nu tejá'amua'ixaate'e. Tetí'ij ca'anéeri jín ajtacíj, catu mé amuuuhuá'axi, sino jeíhua tutí'imua'atzejca'a mú'ejmi jíme'e. Capu a'atzu á'ateevi'ica tetí'ij caí ché'e huáapua'a tej tiyen ye'ímuá huaté'en. A'íj tu jín jeíhua huápi'i tiu'utése tej ti a'atanén mú'ejmi jemi. ¹⁸ Jéihua tu tiyen titíjxe'eve'eca'a tej te'uun a'atanén a'u sej é'eche. Jee xaa ne'u, ayée nu titíjxe'eve'eca'a inee, i nej i'i Pablo. Canu ja'anáj caí titíjxe'eve'eca'a. Mi ajta a'íin í Satanás, a'íi pu na'antánaamua.

19 Neajta nu niyen tejá'amu'a'ixaate'e ti'iti í nej jíme'en ti'ijchú'eve'e, í nej jíme'en netémua'ave'e, í nej jíme'en ahuántzaahuate'en ne'líjna jíme'e nej tí'imua'itín ne'líjna xicáara'a jetze t'ij ajtahua'a hu-ataseíre'en í tavástara'a ti ajta i'i Jesús. ¿Ni secaímú'een se'íin pú'een?

²⁰ Jee xaa ne'u, mú'een xu se'íin pú'een, í
nej jíme'en a'utántzaahuate'esin, í nej jíme'en hu-
atántemua'ave'esin.

3

A'ij mej tirajpuaítzi muá'aju'un

¹ Tetí'ij caí ché'e té'eviicua'i tej caí ramua'aree a'ij ti tejá'amuavaire'eca'a, ayée pu titá'amitiejte'eca'a itejmi ti ayén jaítze'e tiraavíjte'e tej tiyen tajíimua'a huateáтурan teyujna Atenas. ²⁻³ A'íj tu jín, te'íin Timoteo tiu'uta'íti'iri'i ti u a'atanén mú'ejmi jemi. A'íjna í Timoteo, a'ii pu a'íin pú'een í ta'ihuaara'a, ajta Dios pu ra'avé'ehuau ti ij ta jamuan á'uche'ecane'en tej tihua'utá'ixaate'en í niuucari ti jíme'en raxa a'ij ti huaríj í Ciríistu'u. Ayee tu een jín tiraata'íti'iri'i ti ij a'íin Timoteo ca'aníjra'a amuaatá'an seis si huateújca'anen í ru tzajta'a, ti ij caí seij raatéxiehuata a'íjna jíme'e ti jeíhua tirajpuaítzi íjii. Xu'uri temua'a ramua'aree ti ari tiraaxí'epi'intari'iri'i tej tiyen tirajpuaítzi tá'ara'ani.

⁴ Jee xaa ne'u, tetí'ij te'uun a'uté'eca'a mú'ejmi jemi, ayée tu amuacaícan tejamuá'ixaa tej tiyen tirajpuaítzi tá'ara'aniche'e te'íjna jíme'e mej a'ij pua'a taruurénche'e. Ajta ayén teja'uré'ene. A'íj xu seri mua'aree. ⁵ Neajta nu tiraatániu'uche nej ni ráamua'aree a'ij ti tejá'amuavaire'eca'a, ti pua'a seuj té'atzaahuate'e. Canu ché'e té'eviicua'iraca'a, a'iné nu'uri tí'itzíine'eca'a ne'íjna jíme'e ti a'íin tiyaaru'u amuaatamuári'eriste'en mú'ejmi jemi seis si caí ché'e té'antzaahuate'en, tí'ij caí ché'e ti'iti vaire'e á'ara'ani naíjmi'i í tej jín tiu'umuáriej mú'ejmi jemi.

⁶ Aru a'íin í Timoteo, pu'uri mú'ejmi jemi u e'erájraa. Tí'ita'ixaate'e a'íjna í tej jíme'en

tátemua'ave'e sej nu'u seuj té'atzaahuate'e, sea-jta huaújxe'eve'e seij seajta seij. Seajta nu'u seuj rutémua'ave'e setí'ijtá ta'utámua'aree itejmi. Mú'een xu nu'u raxf'eve'e sej taaseíj. Teajta iteen, ayée tu che'atá tena'a huápi'i tí'ijxe'eve'e tej amuaaséij.

7 Ayee nu tejá'amua'ixaate'e, mú'een ta'ihuaamua'a. Jé'ecan pu rí'i taatá'a tettíj ráamua'areeri'i sej seuj siyen té'atzaahuate'e. Pu'uri xaa rí'irí tej te'utáviicua'i nain jime'e í tej jín rajpuaijtzi, ajta í tej jín taxiemiste'eca'a.
8 A'iné mú'een xu seuj té'eviicua'i sej seuj rá'atzaahuate'e í tavástara'a, pu'uri ajtahua'a í'iri'iri nej rí'i mé tiu'utéveeca. **9** A'íj tu jín jé'ecan huápi'i tí'ijteujtzi'ire'e í Dios mú'ejmi jime'e te'íjna jime'e tej jeíhua huápi'i tátemua'ave'e í mú'ejmi jemi a'iné mú'een xu rí'i titatá'aca.

10 Nain tújca'ari tzajta'a, ajta nain tíca'ari tzajta'a, ca'anín tu jín rahuavii ti Dios ayén tatá'acare'en tej ti teajtahua'a amuaaséij, teajta tejámuuatétaire'en tej raanaíjmire'en ti'iti ti na'a ti tejamuá'aturaate'e a'íjna jime'e sej rá'atzaahuate'e í tavástara'a.

11 Ajta a'íin í Dios í tej rájya'upua, ajta a'íin í tavástara'a ti ajta i'i Jesús, miché'e me'íñ taatá'acare'en tej ti te'uun a'atenén mú'ejmi jemi. **12** Ché'e a'íin tavástara'a ruxf'evi'ira'a jín amuaatá'an sej si jeíhua huápi'i huaújxe'eve'en seij seajta seij, sej si seajta siyen che'atá sena'a tihuá'uxe'eve'en naijmi'ica í teite a'achú mej mena'a pua'amé í á'amuaxí'ej teite tetíj iteen tejá'amuaxe'eve'e.

13 Ché'e ajta a'íin amuaatá'an í ca'aníjra'a í á'amuatzajta'a sej si caí ti'itij jín auteáтурan í Dios jemi í tej rájya'upua, sej si seajta siyen urarí'enejme'eni í a'amua tzajta'a a'íjna xicáara'an jetze ti ajtahua'a huataseíjre'en a'íjna í tavástara'a ti ajta i'i Jesús, jamuan naíjmi'i í mej tí'ivaire'e u ta japua.

4

A'ij mej ye'í huárini mej mi rí'i tiraatá'an í Dios

1 Ajta íjii, ta'ihuaamua'a, tu'uri tiyen tejámuaatá'ixaa a'ij sej ye'í titetiújcha'íi sej si rí'i tiraatá'an í Dios. Jee xaa, xu'uri siyen rí'i titetiújcha'íi. Mi teajta iteen, ayée tu tejá'amuahuavii Jesús jetze me'ecan sej si siyen jaítze'e rí'i titetiújcha'íi. Ten tu ca'aníjra'a amuaatá'asin sej si jaítze'e rí'i titetiújcha'íi tíj na'a tí yú auca'lítí a'ame. **2** Xu'uri xaa ramua'aree tí'iti tí niucarijra'a pú'een í tej jín teri amuá'ixaa Jesús jetze me'ecan.

3 Ayee pu tí'ijxe'eve'e í Dios sej si urarí'ene'en xá'ara'ani, ajta nu'u sej raatapuá'ajta sej ja'ati jamuan tiú'ujxana'acíra'ate. **4** Ayee pu tí'ijxe'eve'e sej siyen tí'ijmua'areere sej siyen ráaruuren í ruta-vij sej si siyen huárini a'ij tí tiraavíjte'e tí pua'a ja'ati huaténe'iche. Ché'e a'íin ayén ratévi'itine'en mej mi raaseíj í seica tí xí'epi'in huaríj nain jíme'e.

5 Ché'e a'íin caí ché'e na'a ratévi'itine'en a'ij mej rici a'íime í teitejra'a í mej caí rá'astijre'e í Dios, matíj mena'a pua'amé yen huachéjme íiyen chaanaca japua, í mej ché'e mena'a néjne'iche a'ij tí tihuá'amitieje'e rumua'atzíira'a

jíme'e ti a'ij pua'a een. ⁶ Ajta nu'u ayén tiú'ujxe'eve'e ti ja'ati caí ja'anáj auteáтурan a'íjna jíme'e ti a'ij pua'a rááruuren í ruxí'ej tevi a'íjna jíme'e ti ruxána'acira'aten jamuan íra'ara'an í ru'ihuaara'a. Ayee pu'u, a'iné Dios pu puaítzi raatá'asin a'íjna ti ayén ríni. Tu'uri tejmí'i tiyen tejámuaatá'ixaa. ⁷ Capu ayén titaatajé í Dios tej ti tiyen tiu'uxána'acire'en sino a'íí pu ayén ta'antíhuau tej ti urarí'enejme'eni í tatzajta'a.

⁸ A'íj pu jín, ti pua'a ja'ati caí rá'atzaahuate'e a'ij tej tejá'amua'ixaate'e te'íjna jíme'e, a'íí pu caí mé rúuhua'axijsin í niuucari ti teteca jemi é'eme'ecan. Capu a'atzu, sino a'íí pu xaa mé rúuhua'axijsin í Dios ti ruxíejniu'uca huata'íteca'a ti mú'ejmi jemi huateáтурan. ⁹ Capu a'atzu ruxe'eve'e nej niyen tejá'amuayu'use'e a'íjna jíme'e tej huaújxe'eve'en tej si temua'a naa tiú'urihuaamua'atan. Dios pu ari ramua'aree tej siyen huaújxe'eve'en.

¹⁰ Jee xaa, ayej ti'ayajna tej huá'axe'eve'e í ru'ihuaamua'a naíjmi'ica a'achú mej pua'amé a'u mej a'uchéjme tíj na'a a'utí huatacá'a u Macedonia. Mi teajta iteen, ayée tu'u ca'aníjra'a amuaatá'asin tej si seuj jaítze'e huaújxe'eve'en.

¹¹⁻¹² Ten tu teajta tiyen tejá'amua'íjcate'e tej si rí'i titetiújcha'íí ti ij caí ti'iti á'amuajaaxieje'e, tej si antiújmua'areere se'íjna jíme'e a'ij ti tiraaci'i tej ajta tej. Ajta i'i, ché'e ja'ati tiu'umuári'en í rumuári'eri'ire'ara'an jíme'e tej ajta tej a'ij ti tirú'umua'aree. Ayee tu amuacaícan tejámuaa'íjca mej mi rí'i tejamuaséij a'ííme í mej té'astijre'e í tavástara'a jemi, ajta ti ij caí ti'iti tejamuá'aturaate'e.

Tí'ij ajtahua'a yen huataseíre'en í tavástara'a

13 Jíme'en a'límej í mej meri huácuii, ayée mú seijre'e: cu xíee mej cu'utzu. Ayee tu tí'ijxe'eve'e sej ráamua'aree tzáahuati'ira'a jime'e sej si caí ché'e ruxiéemiste'e matíj a'líime í seica í mej caí rachú'eve'e í tavástara'a. **14** Ayee tu té'atzaahuate'e iteen: tí'ijtá Jesús huamí'i, a'íí pu ajtahua'a huatarúj. A'íj tu jín tiyen teajta té'atzaahuate'e tí a'íin Dios ajtahua'a hua'arávilitín jamuan í Ciríist'u a'límej í mej meri huácuii a'líjna jime'e í mej majta meri ra'ará'astijre me'íjna í Jesús.

15 Ayee tu tejá'amua'ixaate'e í tavástara'a jetze me'ecan tí ayén éene'e á'ara'ani. Catu anáaté'ee tá'aju'un iteen i tej tiyen ruuri seijre'e yen chaanaca japua tí'ij amín ajtahua'a huataseíre'en í tavástara'a sino a'líime í mej meri huácuii, a'íí mú xaa anáaté'ee muá'aju'un.

16 Tí'ij Dios raataxájta í niuucari tí jín tíhua'uta'aíjte'en, a'úu pu e'icánamuáare'e a'ame tí ja'ati ucáajihua í trompeeta jetze a'ujna Dios tí é'esejre'e. Ajta u e'icájihua a'líjna tí jemin tí'ivaire'e. Aj pu xaa i tavástara'a u e'icánejsin u júte'e. Majta me'ín í mej huácuii, í mej anáaté'ee ra'ará'astijre, a'íí mú a'itajú'un a'u mej e'eve'enámi'ihuajme'ecaa. **17** Teajta á'iyen iteen, i tej teuj ruuri, i tej yen seijre'e í chaanaca japua, a'íí pu ajta tá'avi'itín í jaitíri jetze huá'a jamuan í mej mauchén huatarúj. Ayee tu seíire'e tá'aju'un jamuan í tavástara'a tíj na'a rusén jíme'e.

18 A'líj xu jín, rí'i xu tiu'utaúra'an mú'een rujíimua'a se'íjna jíme'e i niuucari i nej já'amua'ixaate'e.

5

Mej nu'u huaújcaten ti pua'a yee uvé'enen í tavástara'a

¹ Ta'ihuaamua'a, capu a'atzu ruxe'eve'e tej te'íjna jín tejá'amuayu'use'e a'atzaj ti pua'a yee uvé'enen í tavástara'a, ti'iti ti xicáara'an jetze aj-tahua'a huataseíjre'esin. ² Xu'uri ramua'aree temua'a naa ti ca'anacan teja'uré'enejsin. Ayee pu huataseíjre'esin tij nahua'ari ti uteáruti tíca'ari tzajta'a a'u ti tejé'enahua'an.

³ Majta me'ín í teite, ayée mú ti'ixáata muá'aju'un tijín: "Capu ché'e ti'iti a'ij rici. Pu'uri tiu'upuá'areajraa." Ti pua'a meri miyen tí'ixajta, aj pu i a'ájna teja'uré'enejsin í xicáara'an ti jetzen hua'antipuá'ajte'esin. Ayee pu seíre'e a'ame tij 'íita'a ti ra'utacuí'ine. Capu huatári'iristari mej huatá'uuna mej mi caí rajpuaítzi muá'ara'ani.

⁴ Mi seajta mú'een, ta'ihuaamua'a, caxu ché'e tíca'amiste'e seijre'e. A'íj pu jín, caí ché'e mú'ejmi japua cáveti a'íjna xicáara'an jetze. Capu ayén teja'uré'enejsin mú'ejmi jemi tij í nahua'ari ti a'uun a'uteáruti tíca'ari tzajta'a. ⁵ Capu a'atzu xaa ne'u, a'iné mú'een xu huá'a jetze ajtéme'ecan a'ímej jemi í mej a'ájna é'eseijre'e a'u ti á'uneeri'i í Dios jemi. Mú'een xu huá'a jetze ajtéme'ecan a'ímej jemi í mej á'ujuhua'an tújca'ari tzajta'a. A'íj pu jín, ayén tiraavíje'e tej tiyen huárini.

⁶ A'íj tu jín caí ché'e tiyen rij tá'aju'un matij í seica í mej miyen seijre'e. Cu xíee mej cu'utzu. Tiché'e tiyen é'ene'e tá'ara'ani tej atanéjne'ere, tej rí'i mé titeumuámuá'ree. ⁷ Majta me'ín í mej cu'utzu, ayée mú tí'itecu'utzu tíca'amiste'e, majta

me'ín í mej rutá'aruaijve'e, a'íí mú rutá'aruaijve'e
tí'íj auj huatíca'a.

8 Mi teajta iteen, a'iné teen tu huá'a
jetze ajtéme'ecan a'ííme jemi í mej néeriste'e
á'ujuhua'an í Dios jemi, tiché'e tiyen
rí'i titejá'ujuhua'ane'en. Tiché'e teajta
rá'antzaahuate'en í tavástara'a. Ti pua'a tiyen
huárini, a'íí pu tavástara'a ta japua niuuni. Tiché'e
teajta huátaxe'eve'en seij teajta seij. Ti pua'a
tiyen huárini, ayée pu xaa huatári'iristari tej tiyen
til'ijchú'eve'e tí Dios tu'irájtuaani.

9 Ayee pu een a'iné capu Dios ayén
tiraaxí'epí'intare itejmi jemi tej ti tiyen
tirajpuáiitzi tá'ara'ani te'íjna jime'e tí Dios tí'itíj
jín titá'uxíjte'en. Capu xaa ne'u, sino ayée pu
Dios ayén titáaxí'epí'intari'iri'i tí a'íin tavástara'a
tí ajta i'i Jesús tí i'i Círíistu'u, a'íí pu tu'irátuaasin.
10 A'í pu huamí'i ta jetze me'ecan tej ti tiyen ruuri
tá'ara'ani jamuan í tavástara'a, tetíj tena'a a'achú
tej pua'amé. Capu amín a'ij, tej teuj ruuri na'ari
teri huácuii, naímí'i tu huateárturaasin jemin tíj na'a
rusén jime'e.

11 A'íj xu jín ca'aníjra'a tiu'utá'an seij seajta seij.
Setá'aj seuj tiu'utévaire'en. Jee xaa, xu'uri siyen
ríci seij seajta seij.

*Pablo pu rí'i tihuá'ixaate'e a'ííme í mej
té'atzaahuate'e*

12 Mi sej ta'ihuaamua'a, ayée tu tejá'amuahuavii
sej si rí'i tihuájcha'íí se'ímej í ruvaújsimua'a, í mej
rí'i tí'imijhuaca mú'ejmi jemi, í mej majta me'íjna
jín antiújmua'aree mej tejamuáamua'aten a'ij tí
tí'ijxe'eve'e í tavástara'a. A'í mú majta ca'aníjra'a

amuaatá'aca. **13** Ché'e ayén tejamuá'amitiejte'e mej jeíhua huápi'i rí'i tí'iteteite a'íjna jime'e mej miyen tí'imijhuaca mú'ejmi jemi, sej si siyen rí'i tí'itesejre'e í ru tzajta'a.

14 Ayee tu teajta tejá'amuahuavii sej si rí'i tihua'utá'ixaate'en a'ímej í mej caí tí'imuarí'ecu mej mi majtáhua'a tiu'umuári'en. Sej si ca'aníjra'a hua'utá'an a'ímej í mej caí rucacá'ane í ruxíejniu'uca jetze. Setá'aj seajta hua'utévaire'en a'ímej í mej caí a'ij tí'ijviicua'i. Setá'aj naíjmi'ica á'acu'uvee.

15 Rí'i xu'u mú'een tí ij caí ja'ati ayén che'atá na'a a'ij pua'a ráaruuren í ruxíej tevi tí ajta a'ij pua'a ráaruu a'íjna. Ayee xu tí'itese'e sej si ja'anáj tí na'a rí'i tihuájcha'íí seij seajta seij, seajta naíjmi'ica. **16-17** Setá'aj rutémua'ave'e ja'anáj tí na'a. Caxu ja'anáj ratapuá'ajtacare'en sej huatéjniuni í Dios jemi.

18 Setá'aj nain jín tí'ijteujtzi'ire'e í Dios a'iné ayée pu tí'ijxe'eve'e sej siyen huárini a'iné Jesús, í tí i'i Cirílistu'u, a'íí pu a'amua japua niuuni. **19** Caxu ra'antánaamuan se'íjna í xiéjnu'u care'ara'an í Dios. **20** Caxu seajta a'ij pua'a tihuá'aseijra a'ímej í mej tí'ixaxa'a í Dios jetze me'ecan, sino rí'i xu tihuá'unamua temua'a naa a'ij mej tí'ixa. **21** Naa xu temua'a tiu'uta'íhua'un tí'iti tí na'a i'i xí'epi'in na'ari caí. Caxu ja'anáj yá'uhua'anan í tí i'i xí'epi'in. **22** Tí pua'a ti'iti ayén tejamuá'amitiejte'e tí a'ij pua'a een, caxu ja'anáj siyen rijca tí'iti tí na'a tí ayén a'ij pua'a é'eene'en.

23 Ajta a'íin Dios, a'íjna tí amua'anpuá'ajte'en, ché'e a'íin amuaaté'avaa tí ij nain jín amuaanaíjmire'en. **Ché'e** Dios

amuaaté'avaa mú'ejmi sej si caí ti'iti jín a'aturáa u á'amuaxiejniu'uca tzajta'a nusu á'amuamua'atziira'a jetze na'ari í rutevij jetze a'ájna xicáara'an ti'jetzen ajtahua'a yé uvé'enejsin í tavástara'a, a'íjna í Jesús ti'ajta i'i Ciríistu'u. ²⁴ Capu a'atzu até'itzea'ara a'íjna ti'ayén tejamuaatajé. A'í pu ajta araúrastejsin a'íjna jime'e í ti' jín te'ataújratziiri'i.

I ti jín ra'antipuá'ajte

²⁵ Ta'ihuáamua'a, setá'aj rahuaauca í Dios jemi téjmi jime'e.

²⁶ Setá'aj seajta hua'utateújte'en temua'a naa naíjmi'ica í ta'ihuaamua'a.

²⁷ Ayee nu tejá'amua'íjcate'e jemin í tavástara'a sej raata'aíjta mej hua'utánamuajriste'en a'íjna i yu'uxari naíjmi'ica í ta'ihuaamua'a.

²⁸ Ajta a'íin tavástara'a, í Jesús ti'ajta i'i Ciríistu'u, ché'e a'íin rí'i tejamuáacha'íin mú'ejmi. Ché'e ayén té'ara'ani.

**I niuucari tì jejcua, tì ajta jime'en ra'axá
a'ijna i tavastara'a, i Ciriistu'u tì ji'i Jesús tì
tu'irájtuaa**

**New Testament in Cora, El Nayar Presidio De Los
Reyes; crn (MX:crn:Cora, El Nayar)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cora, El Nayar

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cora, Presidio de los Reyes [crn], Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cora, El Nayar

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

10f6cd13-ea38-5c62-beee-25cf942ce3aa